

Af Nors Sogneforstanderskabs Protokol 1844.

Ved A. C. JENSEN.

SKOLELÆRER STÆHR¹⁾ anmeldte for Sogneforstanderskabet, at det gjorde ham ondt, at Proprietær Holst og Sognefoged Poul Wilsbøl havde andraget for Forsamlingen, at Nogle af Menigheden havde beklaget sig over, at han vilde holde Christian Boyers Bryllup i Skolen og Degneboligen, samt at han havde holdt Christen Olsen Bødkers Bryllup sammesteds, uden forud indhentet Tilladelse, samt at Gaardmændene Niels Kudsk og Jens Frost havde opfordret nævnte Forstander til at andrage for Forstanderskabet, at dette vilde tilholde ham ikke at holde Christen Boyers Bryllup, samt at, efter Jens Frosts Forslag, Stæhr bør formenes at leje Skoleloftet bort. - Pastor Dreyer ansaa for sit Vedkommende, at saafremt Undervisningen ikke derved afbrydes, lider Skolens Bygning og Skolens Ære aldeles intet ved, at en saa hæderlig og gudelig Forsamling som en Bryllupsfærd afholdes i en Degnebolig, især fattige Indsidderes, f. Ex. Christen Bødkers, naar de ikke andetsteds have Herberge paa deres Bryllupsdag, ligesom ogsaa, at saafremt han indestaar for, at Bygningen ikke lider derved, men paa egen Bekostning istandsætter muligt stedfindende Skade, Christen Boyers Bryllup afholdes i hans Bolig samt at der ikke danses, men kun spises i selve Skolestuen, som er ledig i Skoleferien. Dreyer mente og, at Stæhr er berettiget at lægge sit Skolekorn over Skoleloftet, og at leie sit øvrige Loft bort til hvem han vil, naar han indestaar for, at Skade ikke afstedkommes for Bygningen. Om end Skolelæreren er Menighedens Tjener, skal han dog ikke i den Grad være dens Træl, at Enkeltmands Stemme skal sige ham, f. Ex. hvormange Meubler han maa have i sit Huus eller hvor han skal sætte dem i sine Stuer. - Skolelærer Stæhr tilstod, at han burde have forlangt Tilladelsen af Forstanderskabet, og bad dette at tilgive ham denne Forsømmelse, samt udbad sig Tilladelse til at holde Christen Boyers Bryllup under de af Sognepræsten anførte Betingelser. - I Henhold til det afholdte eller afholdende Bryllup havde samtlige de andre Sogneforstandere for deres private Vedkommende aldeles Intet imod deres sømmelige Afholdelse, da de ingen Aarsag havde til at betvivle deres Sømmelighed, og maatte man, derfor henvise Vedkommende til høiere Steder med deres Klage, eller i en skriftlig Klage til Forstanderskabet indgive deres Grunde imod Afholdelsen. - Hvad Bortlejen af Skoleloftet angaar, som Forstanderskabet tilstæder for i Vinter, men ikke herefter tør indvillige paa Grund af Sogdenes Forpligtelse i Hensigt til Bygningens Vedligeholdelse, lovede Stæhr herefter, ikke at bortleie Loftet. Intet videre at forhandle. Nors Præstegr. 29. Decbr. 1844.

*I. G. B. Dreyer. P. C. Holst. Poul Frost.
C. Hyldgaard. Poul Wilsbøll. Frederik Pedersen.*

Forhandlingen er mig bekjendtgjort.
N. Stæhr.

Sogneforstander Jens Frost i Nors har Dags Dato opfordret mig til at bekjendtgjøre ham ovenstaaende Forhandling; han har derefter forlangt følgende Erklæring tilført til Protokollen: ”Jeg anser mig forpligtet til at bevidne, at jeg hverken har anmodet Poul Wilsbøll eller P. Holst om at indgive nogen Klage til Forstanderskabet over Skolelærer Stæhr, thi mine Ytringer i en Venne-Kreds kunne ikke være nogen Anklage”.

Nors Præstegaard. 2. Januar 1845.
Som Sogneforstsk. p. t. Fd.:
I. G. B. Dreyer, Spr.

Ovenst. Erklæring vedkjender jeg mig med
Underskrift.
Jens Larsen Frost.

Ogsaa jeg forlanger tilført til Protokollen, at jeg kun har sagt: at naar Forstanderskabets Medlemmer Peder Holst og Poul Wilsbøl vilde klage over de afholdte Bryllupper og Dans i Skolen, vilde jeg ogsaa være med at klage. Iøvrigt har jeg aldeles intet at klage over Skolelærer Stæhr.

p. t. Nors Prstg. 6. Januar 1845.
Niels Kudsk.

Følgende har Sognefoged Poul Wilsbøll forlangt tilført:

”At Jens Frost i Nors har ytret ved min Tilstedeværelse, at han syntes, det var ubilligt, at Stæhr leiede Degneboligens Loft bort til at lægge Korn paa; og at Niels Kudsk har sagt til mig, at han syntes, det ogsaa var ubilligt, at Stæhr holdt Bryllup i Skolen”, - Disse Ytringer fremførte jeg for Sogneforstanderskabet; fordi jeg ansaae det som min Pligt, som Sogneforstander; for at Sagens Retsmæssighed eller Uretmæssighed kunde blive undersøgt og afgjort. Hvad derfor mere er tilført Forhandlingsprotokollen maa være en Misforstaaelse af Hrr. Pastor Dreyer ved Tilførslen, som jeg beder rettet.

Nors Præsteg. 8 Jan. 1845.
Poul Wilsbøll.

I Henseende til foranstaaende Erklæring af Sogneforstander Poul Wilsbøl bør jeg ikke undlade at bemærke, at, ihvorvel jeg oplæste for ham, som for Hrr. Holst, den under 29. Decbr. 1844 i Protokollen tilførte Forhandling og han vedkjender sig samme i sin Heelhed med Undtagelse af den i de 3 første Linier tilførte Passus,

¹ Skolelærer Niels Chr. Stæhr, der dim. fra Snedsted 1815, var først Hjælpe lærer hos den sidste Sognedegn for Nors-Tved, Otto Fr. Claudi. Men fra 1817-1852 er Stæhr Skolelærer i Nors Sogn.

som han forlangte forandret med de siden tilførte Ord ”andraget for Forsamlingen, at nogle af Menigheden havde”, skal jeg dog ikke undlade at bemærke, at han, saavidt jeg kan erindre de faldne Ord, fornemmelig androg, at navnlig Jens Frost havde yttret Uvillie mod Bortleien af Skole-Loftet; men at jeg ikke med Vished kan erindre, skjønt det forekommer mig, at han nævnte Niels Kudsk og Jens Frost som Klagere; hvorimod jeg er aldeles overbevist om, at Hrr. Holst nævnede begge disse Mænd, som saadanne, da jeg paa det bestemteste henvendte min Tale til ham og forlangte enten en skriftlig Klage eller

Tilstaaelse af Andragendet som hans eget eller Navngivelsen af de Mænd, som havde opfordret ham til at klage. Af hvilke 3 Ting han valgte det Sidste og nævnede som dem, der havde Ordet, Niels Kudsk og Jens Frost.

Dat. ut supra. *I. G. B. Dreyer*,
som p. t. Fd. for Nors og Tved S. U.

(Historisk Årbog for Thisted amt 1941, side 136-139)